

Дастлабки тергов харакатлари тўлиқ ўтказилмаган иш бўйича чиқарилган суд қарорлари бекор қилиниб, жиноят иши қўшимча тергов юритиш учун қайтарилди.

Жиноят ишлари бўйича Сурхондарё вилоят суди апелляция инстанциясининг 2014 йил 25 февралдаги ажрими билан ўзгаришсиз қолдирилган, жиноят ишлари бўйича Термиз шаҳар судининг 2014 йил 16 январдаги ҳукмига асосан, Ж. Жиноят кодексининг 168-моддаси 1-қисми билан айбдор деб топилиб, Жиноят процессуал кодексининг 463-моддаси 3-қисми 1-банди тартибида 2012 йил 5 декабрдаги амнистия актига асосан жазодан озод қилинган. Ж.дан жабрланувчи К. фойдасига 17.400.000 сўм ундириш белгиланган.

Суднинг ҳукмига кўра, Ж. "Фаровон" кредит уюшмасида гаровда турган "Нексия" русумли автомашинани тақиқдан чиқариш мақсадида К.нинг ишончига кириб, ўзи уюшмадан олган 25.000.000 сўмлик кредит маблағининг 17.400.000 сўмини ёпиб бериш учун К.нинг уюшма ҳисобида турган 17.400.000 сўмлик маблағини қарз сифатида олиб, қайтармасдан фирибгарлик жиноятини содир этганликда айбдор деб топилган.

Жиноят процессуал кодексининг 379-моддасида айблов хулосасида дастлабки терговда аниқланган ҳолатлар, айбланувчига эълон қилинган айбловнинг мазмуни, баён қилинган ҳолатларни тасдиқловчи иш саҳифалари кўрсатилиши белгиланган.

Дастлабки тергов органи айблов хулосасида Ж.га нисбатан эълон қилинган айблов мазмунини палапартиш ва тушунарсиз баён этган бўлса, биринчи инстанция суди мазкур хатони тузатиш чорасини

кўрмасдан, ҳукмнинг тавсиф қисмига айбловни тўғридан-тўғри кўчириб қўйган.

Дастанлар тергов ва судда, Жиноят процессуал кодексининг 22-моддаси талабларига риоя этилмасдан, иш бўйича жиноят юз берганлиги, унинг содир этилишида ким айбдорлиги синчковлик билан, ҳар томонлама, тўлиқ ва холисона текширилмаган.

Ж. дастанлар тергов ва судда "Фаровон" кредит уюшмаси бош ҳисобчиси И. гаровдаги автомашинасини чиқариш учун омонатчи К.га 17.400.000 сўм олгани ҳақида тилхат ёзиб берса, автомашинасини жарима майдончасидан чиқариб беришини айтгач, у бунга рози бўлиб, И. иккиси К. билан учрашиб, уни ишонтиришиб, қарзга берадиган пулини сентябрь ойига қадар қайтариб бериши тўғрисида тилхат ёзиб бергани, аслида 17.400.000 сўм олгани ҳақида кўрсатма берган.

Жабрланувчи К. ва гувоҳ С. дастанлар тергов ва судда, Ж.нинг кўрсатмасини тасдиқлаб, бош ҳисобчи И.нинг таклифи билан Ж.га 17.400.000 сўм қарз беришгани ҳақида кўрсатма беришган.

Иш бўйича аниқланган ҳолатларга кўра, Ж.га 23.000.000 сўм кредит ажратилишига 2011 йил 13 июндаги 116-сонли кредит шартномаси асос бўлган бир вазиятда, иш учун аҳамиятли бўлган кредит шартномаси ҳамда шу кунги гаров шартномасини расмийлаштиришга оид давлат нотариал идораси ҳужжатлари ишга қўшилмаган.

Жиноят иши материалларидаги Марказий банкнинг Сурхондарё вилоят Бош бошқармаси бошлиғининг хатида, "Фаровон" кредит уюшмасига Ж. томонидан "Нексия" русумли автомашина гаровга қўйилиб, унга деҳқончилик фаолиятини ривожлантириш учун 2011

йил 13 июнда 23.000.000 сўмлик кредит ажратилгани, бироқ кредит кўмитаси йиғилиши баённомаси кўмита раиси ва унинг аъзолари томонидан имзоланмагани, Ж. ажратилган 23.000.000 сўмдан фақат 5.000.000 сўм олгани, "Фаровон" кредит уюшмаси ходимларига нисбатан олиб борилган тергов ҳаракатлари давомида уюшма Ж. 18.000.000 сўм олганини тасдиқловчи ҳужжатларни тергов органига тақдим қилмагани, бундай ҳужжатлар Марказий банкнинг ҳудудий Бош бошқармасида ҳам мавжуд эмаслиги кўрсатилган.

Шундай ҳолатда, дастлабки тергов органи И.ни иш юзасидан сўроқ қилмасдан, уни Ж., К. ва С. билан юзлаштирмасдан, Ж.нинг ўзига ажратилган 18.000.000 сўмлик кредит маблағини олмаганлиги сабабларини текширмасдан туриб, ишнинг И.га оид қисмини Жиноят процессуал кодексининг 83-моддаси 2-бандига асосан тугатиш ҳақида барвақт хулосага келган.

Бундан ташқари жиноят ишлари бўйича Термиз шаҳар судининг 2012 йил 8 августдаги ҳукмига кўра, "Фаровон" кредит уюшмасининг ижрочи директори А. ва бошқалар С.нинг 23.000.000 сўм омонат пулларини фирибгарлик йўли билан қўлган киритганликда айбдор деб топилиб, С.га етказилган зарарнинг 17.400.000 сўми қопланганлиги сабабли, қолган 7.600.000 сўмни судланган А. ва бошқалардан жабрланувчи С.га ундириш белгиланган.

Дастлабки тергов органи эр-хотин К. ва С.га "Фаровон" кредит уюшмаси ходимлари томонидан 23.000.000 сўм зарар етказилгани ҳолати юзасидан суднинг қонуний кучга кирган ҳукми мавжудлигидан хабардор бўлган бир вазиятда, мазкур иш бўйича К.ни қайтадан жабрланувчи деб топиб, унинг кредит уюшмаси

ҳисобида турган 17.400.000 сўм маблағини Ж. фирибгарлик йўли билан қўлга киритган деб топиб, қўпол хатоликка йўл қўйган.

Дастлабки тергов органи томонидан йўл қўйилган хато ва камчиликлар биринчи босқич ҳамда кассация инстанцияси судлари эътиборидан четда қолган.

Жиноят процессуал кодексининг 419-моддаси биринчи қисми 1-бандида дастлабки тергов тўлиқ ўтказилмаган бўлиб, уни суд мажлисида тўлдириш мумкин бўлмаса, жиноят иши қўшимча тергов юритиш учун қайтарилиши лозимлиги белгиланган.

Ж.га оид жиноят иши бўйича дастлабки терговда йўл қўйилган хато ва камчиликларни судда бартараф этишнинг имконияти мавжуд эмаслиги сабабли Олий суд жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатининг 2014 йил 4 декабрдаги ажрими билан Ж.га нисбатан чиқарилган суд қарорлари бекор қилиниб, жиноят иши Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси орқали қўшимча тергов юритиш учун қайтарилди.

Назорат иши № 5-184-13